

RECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Orde en eenheid onder Gods volk

4 LEDEN VAN ÉÉN LICHAAM

Vroeger duidelijker dan nu?

7 ER IS ÉÉN LICHAAM EN ÉÉN GEEST

De gemeente is met Christus verenigd

8 PRIESTERSCHAP

Deel 4 - Het gezin van Eljasib

Het gezin van Eljasib is een voorbeeld dat positief begint, maar negatief eindigt. Dit is het beginnen in de Geest en eindigen in het vlees (Gal. 3:3).

9 WOORDSTUDIE

Deel 1 - Over het apostelschap

Een apostel was openlijk werkzaam als getuige van de opgestane Heer.

10 HET HOOGLIED

Deel 53 - De hoogste taal van de liefde

De bruidegom is onder de indruk van haar hernieuwde toewijding. Dat brengt hem ertoe haar opnieuw te beschrijven vanwege wat zij voor hem betekent.

11 TWEE VRAGEN

Deel 1 - Twee veelzeggende antwoorden

De farizeeën en wetgeleerden waren ontzet dat Jezus met Zijn discipelen aan één tafel zaten met tollenaars en zondaars.

COLOFON

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: '...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus' (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

VAN DE REDACTIE

ORDE EN EENHEID ONDER GODS VOLK

Hugo Bouter

Alle inspanningen van mensen om de wereld te verbeteren en overal orde en rust tot stand te brengen, lijken op niets uit te lopen. Op welke manier men de problemen ook benadert, er komt geen einde aan de wanorde. Orde en eenheid gaan samen, maar zijn heel moeilijk te realiseren.

Hetzelfde plaatje zien wij in de belijdende kerk: er heerst overal wanorde. Zeker is er geen praktische eenheid en hebben wij allen gefaald om de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede (Ef. 4:3-6). De eerste brief van Paulus aan de Korintiërs kan ons echter hierbij helpen. Deze brief gaat juist over orde in de gemeente. De apostel schrijft onder andere: 'God is geen God van wanorde, maar van vrede' (1 Kor. 14:33). Orde, vrede en onderlinge eenheid hangen met elkaar samen. Het is mooi zo'n situatie van orde en harmonie onder Gods volk aan te treffen.

Enkele artikelen in dit nieuwe nummer van Rechtstreeks zijn gewijd aan dit belangrijke thema. Daarbij moeten we bedenken dat de eenheid van het lichaam van Christus, zoals die nu tot stand gebracht is door de inwoning van de Heilige Geest in de gemeente, nog een veel nauwere, geestelijke band met God inhoudt dan onder het oude verbond met Israël kon worden gerealiseerd, waarbij het vaak alleen om een uiterlijke belijdenis ging.

We kunnen in dit verband toch wel iets leren van Gods oude volk. Heel aantrekkelijke kenmerken van hun orde en eenheid worden naar voren gebracht in de derde zegenspreuk van Bileam: 'Hoe goed zijn uw tenten, o Jakob, uw woningen, o Israël!' (Num. 24:5). Hoe goed zijn uw tenten! De uitdrukking 'hoe goed', of 'hoe liefelijk', komt vaker voor in de psalmen in verbinding met het heiligdom en het samenwonen als broeders en zusters in Gods tegenwoordigheid (Ps. 84:2; 133:1). Dat geldt ook nu nog. Hoe goed is de eenheid van Gods kinderen, en hoe liefelijk is hun gemeenschap in Gods oog!

Hoewel er misschien wel twee miljoen mensen in het legerkamp van Israël waren, was de opstelling van het tentenkamp bijzonder ordelijk. Alles was door God Zelf bepaald, de stammen hadden allemaal hun eigen aangewezen plaats. Wij kunnen hierover lezen in Numeri 2 en 3. Bileam moet echt onder de indruk zijn geweest van de orde en de opbouw van Israëls legerplaats. De Heere woonde te midden van Zijn volk en Hij leidde het op de lange reis door de woestijn, totdat ze ten slotte Kanaän bereikten, het Beloofde Land. Zo zijn wij als gemeente ook nog steeds onderweg naar de heerlijke toekomst die God voor al Zijn kinderen heeft weggelegd. En wat zou het fijn zijn als wij elkaar liefhebben en dienen, en in de praktijk de kenmerken van een waarachtige eenheid zouden openbaren in de kracht van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Het is onze hoop dat dit zomernummer van het blad Rechtstreeks hieraan zal mogen bijdragen. Namens de redactie, bro. Hugo Bouter

Bileam zegent de vijanden van Balak

'Want vanaf de top van de rotsen zie ik hem,
vanaf de heuvels neem ik hem waar;
zie, dat volk woont afgezonderd,
onder de heidenvolken rekent het zich niet.'

LEDEN VAN ÉÉN LICHAAM

VROEGER DUIDELIJKER DAN NU?

William Kelly

'Want zoals het lichaam één is en vele leden heeft, en alle leden van het lichaam, hoewel vele, één lichaam zijn, zo ook Christus. Immers, wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden hetzij Grieken, hetzij slaven hetzij vrijen, en ons allen is van één Geest te drinken gegeven' (1 Kor. 12:12-13).

'Ik vermaan u dan, ik, de gevangene in de Heer, dat u wandelt waardig de roeping waarmee u bent geroepen, terwijl u in alle nederigheid en zachtmoedigheid met lankmoedigheid elkaar in liefde verdraagt en u beijvert de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede' (Ef. 4:1-3).

1. Eén brood, één lichaam

Als ik een lid ben van de Gemeente van God, dan ben ik dat naar Gods gedachten *overal*. Als ik naar een ander deel van de wereld ga waar gelovigen de naam aanroepen van Jezus Christus onze Heer, dan ben ik een lid, niet door permissie of uit beleefdheid, maar op grond van de erkenning wereldwijd door gelovigen van het recht dat de genade mij heeft gegeven. Ik ben gedoopt door de Geest en *daardoor* ben ik een lid van het lichaam van Christus, waar ik mij ook bevind.

In de dagen van de apostelen was dat 'lidmaatschap' algemeen bekend, geen enkel ander. Er konden verschillen van opvatting zijn. Aansporing kon nodig zijn om 'hetzelfde te bedenken', en: 'Waartoe wij echter gekomen zijn, laten wij in hetzelfde spoor verder wandelen' (Fil. 2:2; 3:16). Sommigen aten alleen plantaardig voedsel, anderen aten vlees. Maar de Geest zei en zegt nog steeds: '*Daarom neemt elkaar aan [of: ontvangt elkaar], zoals ook Christus u heeft aangenomen tot heerlijkheid van God'* (Rom. 15:7).

Welnu, de heerlijkheid van God is niet slechts verbonden met *sommige* maar met *alle* leden van het lichaam van Christus. Als zelfs het zwakste lid wordt buitengesloten, behalve ingeval van noodzakelijke schriftuurlijke tucht, wordt die heerlijkheid dus evenzeer vergeten of geminacht; en diegenen die schuldig staan aan dergelijke buitensluiting moet men mijden als mensen die tweedracht verwekken en struikelblokken opwerpen tegen de leer die we geleerd hebben (Rom. 16:17).

2. De eenheid van de Geest bewaren in de band van de vrede

Het woord 'beijveren' in Efeziërs 4 houdt meer in dan 'pogen' of 'trachten'. 'Trachten' is een woord dat van toepassing is op het nastreven van een doel waarbij het

helemaal niet zeker is dat men dat doel zal bereiken, maar in elk geval 'tracht' men het te bereiken. Dit is echter niet de betekenis van het woord dat we hier vinden. Het gaat hier om het toepassen van *ijver* bij het ter harte nemen en het beleven van iets dat al waar is, nl. ijver om de eenheid van de Geest te *bewaren* in de band van de vrede. Er staat niet dat we eenheid moeten *maken*, maar dat we ons moeten beijveren de bestaande eenheid te *handhaven*. De eenheid van de Geest is namelijk een bestaande zaak. We moeten er echter wel uitdrukking aan geven in de praktijk. We hoeven zelf geen eenheid te gaan maken in deze tijd, en het is evenmin zo dat God die eenheid straks in de hemel pas zal vormen. Er is een bestaande eenheid, hier en nu, die door de Geest van God tot stand is gebracht; en het is duidelijk onze verantwoordelijkheid die eenheid op aarde te *bewaren*.

Ongetwijfeld valt er veel te leren uit het feit dat deze eenheid werkelijk de eenheid *van de Geest* is, zoals ze hier wordt genoemd. Het is dus helemaal niet zo dat het alleen maar gaat om een eenheid van *ónze kant*. Evenmin is het de eenheid van het lichaam van Christus, hoewel die één van de resultaten is van de uitstorting van de Heilige Geest. De eenheid wordt hier omschreven als de eenheid *van de Geest*, dezelfde Geest die tevens allen die geloven, hetzij Joden of Grieken, hetzij slaven of vrijen, tot één *lichaam* heeft gedoopt. De nadruk ligt dus op de Heilige Geest, de Bewerker en de actieve bron en kracht van eenheid. Maar deze eenheid van de Geest vooronderstelt wel de eenheid van het lichaam van Christus, en sluit die ook in.

Dit laatste, de waarheid van het éne lichaam, is eveneens een wezenlijke en blijvende realiteit. Het is dan ook volkomen onjuist te spreken over 'de verscheurdheid van het lichaam van Christus'. Zo spreekt Gods Woord nooit. Zoals er geen been van Christus Zelf gebroken mocht worden, zo kan het lichaam van Christus, d.i. de Gemeente, niet gescheurd worden. Er is één lichaam en één Geest, evenals er ook één hoop van onze roeping is. Dit zijn wezenlijke, blijvende en onveranderlijke waarheden met betrekking tot de nieuwe relatie waarin we als christenen zijn gebracht. Zo zeker als er één Geest uit de hemel is gezonden, zo zeker is er maar één lichaam op aarde. Maar wat de leden van het lichaam moeten bewaren, is de eenheid *van de Geest*.

Het is dus niet, zoals velen het uitleggen, de eenheid van onze *geesten*, doordat de Heer elke gelovige afzonderlijk en allen tezamen verder leidt in de gemeenschap met de Vader en de Zoon. Dit is zeker een heel wenselijke en goede zaak. Deze eenheid van gemeenschap heeft te maken met wat we vinden in Johannes 17. Het gebed van Christus met het oog op de eenheid van Gods kinderen heeft betrekking op ons één zijn in de Vader en de Zoon. Dit is een eenheid van leven en gemeenschap, die ten grondslag ligt aan onze *praktische* openbaring van eenheid.

Maar in Efeziërs 4 gaat het om iets anders, zoals trouwens in het algemeen in de geschriften van Paulus, waar sprake is van de waarheid van het 'lichaam'. Hier gaat het om het heerlijke en blijvende feit dat God een eenheid tot stand heeft gebracht tot Zijn eer door de tegenwoordigheid van de Heilige Geest, die ons verenigd heeft met Christus als het verheerlijkte Hoofd in de hemel. Deze eenheid is een *bestaand* feit, waaraan op geen enkele wijze afbreuk kan worden gedaan door de praktische toestand van de gelovigen.

Sinds de Pinksterdag is deze goddelijke eenheid op aarde gevormd, een eenheid die méér is dan alleen maar het totaal van de afzonderlijke gelovigen die door genade geroepen zijn: ze zijn tot een werkelijke eenheid gesmeed door de Geest van God. Er is een goddelijk *genootschap* hier op aarde gevormd, als men zo'n uitdrukking tenminste hiervoor mag gebruiken. Dit goddelijke gezelschap is niet in het leven geroepen door de personen die er deel van uitmaken, hoewel men natuurlijk mag aannemen dat zij volledig zullen instemmen met de genade die hen zo heeft één gemaakt. Nee, de Gemeente van God is gevormd door de wil van God. Het was het voornemen van Zijn genade haar te vormen en de uitvoering ervan is het gevolg van Zijn kracht, doordat de Geest van God de Bewerker van deze wonderbare eenheid is. Juist om die reden heeft de Heilige Geest er het grootste belang bij deze eenheid te realiseren tot verheerlijking van Christus en in overeenstemming met de raadsbesluiten van de Vader. Deze eenheid wordt de eenheid *van de Geest* genoemd. Niemand kan die evenwel bewaren als hij de waarheid van het éne lichaam van Christus ook maar een ogenblik – in beginsel of in de praktijk – uit het oog verliest.

3. Twee verkeerde vormen van eenheid

Er zijn diverse manieren waarop gelovigen kunnen falen in het bewaren van deze eenheid. In het algemeen gebeurt dat op twee verschillende manieren, die elkaars tegengestelde zijn; en beide dwalingen zijn even wijd verbreid. De ene is dat men een eenheid vormt die *ruimer* is dan die van de Geest, de andere dat men een eenheid maakt die *nauwer* is. Aan de ene kant is er het gevaar van een wereldsgezinde openheid, aan de andere kant dat van louter partijzucht. En deze gevaren zijn zo groot, dat alleen de Geest van God ons kan bewaren, en wel doordat Hij onze blik op Christus gericht houdt door het Woord. Maar wat het oogmerk of het excuus ook is dat men heeft, ten diepste is het natuurlijk de menselijke eigenwil, die ten grondslag ligt aan deze dwalingen en die zich hierbij verzet tegen de wil van God.

In het eerste geval zijn de mensen ertoe geneigd de eenheid *ruimer* te maken dan God het wil. Ze willen dan grote aantallen toevoegen, die niet werkelijk tot het lichaam van Christus behoren en zonder voldoende grond als Zijn eigendom worden beschouwd. Wat een oneer is dat voor Zijn naam! Ik spreek nu niet over mogelijke vergissingen bij het beoordelen of iemand een waar gelovige is, maar over het opzettelijke streven, mensen die zelf niet eens belijden leden van Christus te zijn (en waarvan het duidelijk is dat ze nooit uit de dood zijn overgegaan in het leven) tóch te willen behandelen als behorend tot het lichaam van

Christus. Rome heeft dit gedaan toen het West-Europa beheerste in de middeleeuwen. En de oosterse kerken, de Griekse, de Nestoriaanse etc., waren niet beter. Ze zetten de praktijk voort die er al bestond in de katholieke kerk, vóórdat de grote scheuring tussen de oosterse en de westerse christenheid plaatsvond in het jaar 1054. Ze zochten allemaal de wereld en lieten die toe door middel van inzetten voor het vlees, terwijl het bezitten van een waar geloof en van de Geest van God buiten beschouwing werd gelaten.

Hoewel er met de Reformatie veel veranderde, werd deze radicale vergissing onvoldoende gecorrigeerd. Het protestantisme verwierp Rome, de vrouw die heerste over de naties, maar het richtte in ieder rijk waar het invloed kreeg zijn eigen onafhankelijke godsdienst op met de steun van de overheid van het betreffende land. Zo bleef men het bijbelse beginsel van de eenheid van de Geest negeren en ontstonden de grote protestantse staatskerken. Deze kerken staan open voor het hele volk en stellen niet de eis van persoonlijk geloof en leven uit God en nog minder van de gave van de Heilige Geest, zoals dat in de begintijd het geval was (Hand. 11:16-17). Ze vertonen meer het beeld van Israël ten tijde van het Oude Testament dan dat van de nieuwtestamentische Gemeente, waarin Jood noch Griek is en allen één zijn in Christus Jezus. Men denkt dan in termen van gedoopte, christelijke naties.

Is het niet duidelijk dat men in een staatskerk onmogelijk de eenheid *van de Geest* kan bewaren? Men kan een waar christen zijn, een oprecht kind van God, maar het is ondenkbaar en volslagen irreal als lid van een staatskerk binnen dit instituut de eenheid van de Geest te bewaren. Men spreekt over de Kerk *van* Engeland, niet over de Gemeente van God *in* Engeland. Nog minder denkt men aan het feit dat de eenheid die de Geest bewerkt heeft, niet beperkt is tot de grenzen van een bepaald land maar alle gelovigen over de hele aarde insluit. De kwestie is dat men, toen men de Rooms-katholieke kerk verliet, een totaal *andere* eenheid is gaan vormen dan de eenheid van de Geest – en wel een eenheid die daarmee in strijd is. Als ze met volledig succes zou worden doorgevoerd, zou ze het hele volk omvatten (behalve misschien degenen die elke vorm van godsdienst afwijzen; bovendien is er wel een kerkorde die voorziet in gevallen van ernstig en openlijk kwaad).

Het is echter bekend dat er overal en bijna in elke familie personen zijn met een goede of minder goede reputatie, die alleen op ritualistische gronden belijden christen te zijn, hoewel ze weten dat ze niet opnieuw geboren zijn en niet tot het lichaam van Christus behoren. De meesten van hen zouden er ook voor terugschrikken 'heiligen' te worden genoemd, terwijl ze niet aarzelen dit woord als spotnaam te gebruiken voor kinderen van God die zichzelf noemen zoals de Schrift hen noemt. Het is duidelijk dat mensen die ontkennen dat God hen tot 'heiligen' heeft gemaakt, dat inderdaad ook niet zijn. Want men kan zich toch werkelijk niet indenken dat een waar gelovige zover afdwaalt of zo weinig licht bezit, dat hij een scheldwoord maakt van de omschrijving die God voor Zijn kinderen gebruikt. Als men zo denkt en spreekt, zal men beslist niet wandelen zoals het heiligen betaamt.

Welnu, als iemand geen *heilige* is – zoals de Schrift de gelovige noemt – dan is hij zeker geen *christen* (hoewel God hem wel als naamchristen zal oordelen). Want iedere ware

christen is een 'heilige', en nog veel meer dan dat. In de tijd van het Oude Testament waren er al heiligen, hoewel ze nog vóór het kruis van Christus leefden. Deze heiligen waren echter geen christenen. Een christen is een heilige van ná het kruis, nádat het verlossingswerk is volbracht. Hij is voor God geheiligd: afgezonderd door het geloof in het evangelie, door de kracht van de Heilige Geest, op grond van het volbrachte werk van Christus. Wat hij hiervoor ook mag zijn geweest, hij is nu met Christus levend gemaakt en God heeft hem al zijn misdaden vergeven. Hij is nabij gebracht door het bloed van Christus en mag als een kind tot God naderen. Hij is niet alleen een heilige, maar ook een kind van God, en tevens een lid van het lichaam van Christus.

Tot *zulke* personen komt de oproep zich te beijveren de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede en alles af te wijzen wat daarmee in strijd is. En het is niet voldoende dat de innerlijke gezindheid en het uiterlijke persoonlijke gedrag in overeenstemming zijn met de eenheid van de Geest. Deze eenheid moet ook gemeenschappelijk tot uitdrukking worden gebracht. Het is ernstig als christenen dat over het hoofd zien. Maar gebeurt dat niet als men een vorm van eenheid erkent die niet van de Geest is? Een staatskerk is niet het werk van de Geest. Wie die vorm van gemeenschap erkent, staat niet op de grondslag waarop de Schrift alle heiligen op aarde plaatst. Hoe kan men als aanhanger van de vaderlandse kerk de eenheid *van de Geest* bewaren? Zeker, men kan wel een waar kind van God zijn en in het algemeen een goede wandel hebben; en zij die zich beijveren de eenheid van de Geest tot uitdrukking te brengen, zullen zeker liefde en zorg voor zulke gelovigen hebben. Want als zij in overeenstemming met hun roeping wandelen, zullen zij bidden voor de verlossing van alle kinderen van God uit systemen die in strijd zijn met de wil en het woord van de Heer.

Ongetwijfeld staan zulke gelovigen op een grondslag die veel ruimer is dan die van de Geest. Een staatskerk is een vorm van eenheid die een plaats inruimt voor het vlees en voor de wereld, doordat ze gegrond is op ceremoniën waaraan iedere burger kan deelnemen. Dat is geen ware eenheid. De ware, schriftuurlijke eenheid sluit deze en elke andere menselijke vorm van eenheid uit. Zoals men geen twee heren kan dienen, kan men ook niet deelhebben aan twee vormen van gemeenschap. De eenheid van de Geest van God laat geen concurrerend model van eenheid toe.

4. Het gevaar van sektarisme

Er is echter ook een tweede vorm van afwijking van de waarheid, die Gods kinderen belet de eenheid van de Geest te bewaren. Men kan in het tegenovergestelde uiterste vervallen door een eenheid te scheppen die niet ruimer, maar *nauwer* is dan de eenheid van de Geest. Door een verkeerde toepassing van de leer of van de tucht maakt men dan een eenheid, die niet alleen in de praktijk maar ook in beginsel en opzet enger is dan het lichaam van Christus. Staan zulke personen op een goddelijke grondslag? Ik geloof van niet.

In deze fout vervalt men als men openlijk een eigen vorm van gemeentelijk bestuur instelt of onopgemerkt een systeem van ongeschreven regels invoert, waardoor andere gelovigen, die wel godvruchtig zijn maar deze regels niet kunnen accepteren, worden buitengesloten. Hier hebben

we het beginsel van een sekte. Er worden dan eisen gesteld die de Heer niet gebiedt in Zijn Woord, maar waaraan in de praktijk evenveel – of meestal nog meer – gezag wordt toegekend. Deze eisen kunnen streng zijn maar ook vaag, afhankelijk van de gedragslijn die gevolgd wordt of van de persoonlijke voorkeur van hen die zich tot leiders opwerpen. Een gemeenschap die een dergelijk karakter vertoont, heeft de vorm van een sekte. In tegenstelling tot een staatskerk, die de grenzen te wijd trekt, is de grondslag van een sekte te smal. In dit geval wordt er verdeeldheid gezaaid onder hen die in feite bij elkaar horen, doordat men onschriftuurlijke eisen stelt die er alleen maar toe dienen om gestalte te geven aan het onderscheid tussen de betreffende gelovigen en hun broeders. En als dit gevonden wordt bij gelovigen die beter zouden moeten weten, dan zijn zij *schuldiger* dan anderen.

Als gevolg van dit sektarisme zijn Gods kinderen dikwijls verstrooid door twijfelachtige of foutieve tucht, en eenzijdig beklemtoonde of verkeerde leringen. Sommigen geven de voorkeur aan een gemeenschap die dít karakter draagt, anderen aan een kerk die juist dát karakter heeft. Sommigen leggen misschien de nadruk op bepaalde inzichten ten aanzien van de komst van Christus of Zijn Koninkrijk, anderen hebben zekere wensen met betrekking tot predikanten, opzieners, oudsten etc., en weer anderen willen een aantal voorschriften voor de doop. Maar al deze kerkelijke wetgevers schijnen zich totaal niet bewust te zijn van het feit, dat hun gebruik van deze leringen of praktijken onverenigbaar is met het bewaren van de eenheid van de Geest in de band van de vrede! Zij dwalen, zo niet in hun inzichten, dan in elk geval in de wijze waarop die aan anderen worden opgelegd.

*Door God bijeen vergaderd,
één volk dat Hem behoort,
als kind'ren van één Vader;
één doop, één Geest, één Woord.*

*Zo offert allerwegen
Uw volk U lof en prijs.
Één naam is aller zegen,
één brood is aller spijs.*

ER IS ÉÉN LICHAAM EN ÉÉN GEEST

DE GEMEENTE IS MET CHRISTUS VERENIGD

Hugo Bouter

'Ik vermaan u dan, ik, de gevangene in de Heer, dat u wandelt waardig de roeping waarmee u bent geroepen, terwijl u in alle nederigheid en zachtmoedigheid met lankmoedigheid elkaar in liefde verdraagt en u bijvert de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede: één lichaam en één Geest, zoals u ook geroepen bent in één hoop van uw roeping; één Heer, één geloof, één doop; één God en Vader van allen, die is boven allen en door allen en in allen' (Efeziërs 4:1-6).

De opbouw van de brief

Eerst iets over de opbouw van de brief aan de Efeziërs. De hoofdstukken 1 tot 3 van deze brief beschrijven de gezegende *positie* van de individuele gelovige en van de hele gemeente, de hoofdstukken 4 tot 6 behandelen vervolgens de *praktijk*. Hoofdstuk 4:1 begint met de gemeenschappelijke *wandel* van de gelovigen, die in overeenstemming met onze hoge roeping dient te zijn.

De Bijbel gebruikt allerlei beelden voor het volk van God, de gemeente: ze wordt gezien als een kudde, een familie, een akker, een huis e.d. Maar een van de mooiste beelden is die van het *lichaam*: de gemeente is door de Geest verenigd met Christus als het Hoofd in de hemel, en wij zijn leden van Hem hier op aarde. Zo wordt Christus geopenbaard in Zijn lichaam, de gemeente, en vertonen wij de nieuwe mens in deze wereld. Deze waarheid vinden wij met name in de brief aan de Efeziërs (het lichaam van het Hoofd) en de brief aan de Kolossenzen (het Hoofd van het lichaam), maar ook in 1 Korintiërs 12:12-31 (één lichaam, vele leden).

De eenheid van het lichaam en de eenheid van de Geest

- De eenheid van het lichaam: wat betekent dat?
- De eenheid van de Geest: wat betekent dat?
- Hoe bewaren wij de eenheid van de Geest?

Deze *drie* punten horen bij elkaar en houden verband met het gedeelte in Efeziërs 4:1-6. De 'eenheid van het lichaam' wordt door de Heer Zelf bewaard, want Hij is het hemelse Hoofd van het lichaam, de gemeente. Een ware gelovige kan niet worden afgesneden van het lichaam van Christus. Maar wij hebben wel de verantwoordelijkheid om persoonlijk en gemeenschappelijk vast te houden aan het verzorgend Hoofd, de Onderhouder van het lichaam (Kol. 2:19).

Wij mogen de eenheid van het lichaam van Christus praktisch tot uitdrukking brengen o.a. bij de broodbreking, de avondmaalsviering. Want wij, de velen, zijn één brood,

één lichaam (zie 1 Kor. 10:16-17). In 1 Korintiërs 12 gaat het bij de beeldspraak van het lichaam niet om Christus als het hemelse Hoofd van de Gemeente, maar om onze onderlinge relaties als gelovigen. Het hoofd is daar gewoon een medelid van het lichaam (1 Kor. 12:21; vgl. Rom. 12:5).

De eenheid *van de Geest* staat echter niet los van de eenheid *van het lichaam*. Het is de eenheid van de gelovigen zoals die (1) door de Geest is gevormd, en (2) ook alleen door de kracht van de Geest praktisch gestalte kan krijgen. Wat zijn de condities om de eenheid van de Geest te kunnen bewaren in de band van de vrede (Ef. 4:3)? Er is veel nederigheid, zachtmoedigheid en geduld nodig om elkaar in liefde te verdragen, verschillend als we zijn. Die eigenschappen zijn kenmerken van de nieuwe mens en we kunnen ze leren van Christus Zelf (Matt. 11:29). In dit verband worden wij ertoe opgeroepen de nodige ijver en geestelijke inspanning te betonen bij het 'bewaren', het praktisch in stand houden van 'de eenheid van de Geest'. Dat gebeurt in de 'band' van de vrede, d.i. een krachtige samenbinding en harmonie, die door een onderlinge vredige gemeenschap gekenmerkt wordt. Denk hierbij aan de planken van de tabernakel in de woestijn, die door vijf dwarsbalken nauw aan elkaar verbonden waren.

De Gemeente is geboren op de Pinksterdag (Hand. 2). Het ene lichaam van Christus is in het leven geroepen door de Heilige Geest, die als een machtige wind neerdaalde uit de hemel en het huis waar de gelovigen bijeen waren – ongeveer honderdtwintig personen – vervulde. Zij werden allen 'ondergedompeld' in de ene Geest, die over hen werd uitgestort. Later op die dag werden er nog drieduizend Joden toegevoegd, die eerst de waterdoop ondergingen en daarna de gave van de Heilige Geest ontvingen en zo ook deel kregen aan de doop met (of: in) de Geest (1 Kor. 12:13). En zo gaat dat nog steeds met ieder die het evangelie van de behoudenis aanneemt in geloof: zo iemand wordt verzegeld met de Heilige Geest van de belofte (Ef. 1:13). De doop met de Geest is geen apart werk van de Geest, geen tweede zegen ('second blessing'). Wanneer in het geloof het bloed is aangebracht, volgt direct de zalving, de verzegeling, en ook de doop met de Geest (vgl. de reiniging van de melaatse in Lev. 14).

Zeven kenmerken

De eenheid van de Geest draagt *zeven* kenmerken, die gekoppeld zijn aan de *drie* goddelijke Personen – Vader, Zoon en Heilige Geest – die de dragende grond zijn van deze nieuwe geestelijke eenheid, de gemeente. We zien dat hier in Efeziërs 4 (resp. in de verzen 4, 5 en 6) in omgekeerde volgorde (de *Geest* staat hier voorop):

- er is één lichaam, één Geest, één hoop;
- er is één Heer, één geloof, één doop;
- er is één God en Vader, die is boven allen en door allen en in allen.

De eerste drie kenmerken beschrijven de *innerlijke* kant van de eenheid: het is een eenheid in Christus, bewerkt door de kracht van de Geest; het is geen menselijke organisatie maar een geestelijk lichaam, met een hemelse hoop. De gemeente is pas compleet als Christus komt om haar op te nemen in heerlijkheid. De tweede reeks van drie kenmerken tekent de *uiterlijke* eenheid, die van belijdenis en getuigenis op aarde. Door middel van

de doop, die volgt op het geloof, voegen wij ons bij een verworpen Christus en erkennen wij Hem als onze Heer. Het zevende kenmerk is de suprematie van God de Vader. Hij staat *boven* ons als kinderen van God, en Hij is werkzaam *door* ons heen, en Hij woont ook *in* ons allen door de kracht van Zijn Geest.

Het bewaren van de eenheid van de Geest

Maar om welk 'lichaam' en om welke 'eenheid' gaat het dan in de praktijk van het samenkomen? Het lichaam van Christus is niet 'ons' lichaam, de eenheid van de Geest is

niet 'onze' eenheid. De eenheid wordt nogal eens versmald tot de *eigen* kring van gemeenschap ('circle of fellowship'), waarbij uit het oog wordt verloren dat het lichaam van Christus veel ruimer is en alle leden van Christus hier op aarde omvat. De eenheid van de Geest wordt ongemerkt ingeruild voor de eenheid van de eigen groep. Men claimt een speciale, en zelfs wereldwijde eenheid op grond van een bepaalde interpretatie van Matteüs 18 t.a.v. het gezag van gemeentelijke besluiten; zo wordt een menselijk lidmaatschap ingevoerd. Maar dat is niet het bewaren van de eenheid *van de Geest*.

PRIESTERSCHAP

DEEL 4 - HET GEZIN VAN ELJASIB

Jan van Buren

Priesterdienst vindt niet alleen plaats in het huis van God, de gemeente, maar dit begint dichtbij en wel in ons eigen huis. Daarom kijken we naar drie bekende priestergezinnen in de Bijbel. In deze aflevering het gezin van Eljasib.

Het gezin van Eljasib is een voorbeeld dat positief begint, maar negatief eindigt. Dit is het beginnen in de Geest en eindigen in het vlees (Gal. 3:3).

Een gezin dat leefde in een tijd van reveal, van opwekking

De naam Eljasib betekent: *God herstelt*. In eerste instantie doet hij zijn naam wel eer aan. Later is hij echter een negatief voorbeeld voor vele anderen. Na de terugkeer uit de ballingschap wordt de hogepriester Eljasib als eerste genoemd, en wel als bouwer bij de herbouw van de poorten en de muren van Jeruzalem. Hij begint samen met zijn familie met de herbouw van de Schaapspoort; dat is geestelijk gezien een heel belangrijke poort (Neh. 3:1). Een muur dient ertoe om scheiding te maken tussen wat heilig en niet heilig is (Ezech. 42:20; 22:30). Poorten met deuren dienen ertoe om gecontroleerd toegang tot de stad te verkrijgen. Mensen worden in de Bijbel op vele plaatsen vergeleken met schapen, die de bescherming van een herder nodig hebben. De Heere Jezus is de grote Herder van de schapen. Aan sommige gelovigen heeft Hij ook een gave als herder gegeven. Zij zijn verantwoordelijk om de schapen van het nodige voedsel te voorzien en hen te beschermen tegen gevaren (Ezech. 34; Joh. 10:16; 1 Petr. 5:1-4 etc.).

Met vele anderen zette Eljasib zijn schouders onder dit goede werk. Opmerkelijk is wel dat met uitzondering van de Schaapspoort, alle poorten voorzien werden van sluitbalken of grendels (Neh. 3). Deze nalatigheid had later verstrekende geestelijke gevolgen voor zijn familie. Jaren later had de priester Eljasib namelijk in het huis van God, op de plaats waar de voorraad lag voor de spijs- of graanoffers, een grote kamer voor Tobia ingericht. Hoewel God nadrukkelijk had verboden dat het volk Israël zich zou vermengen met de volken van rondom, werd Tobia, een Ammoniet, door zijn huwelijk een bloedverwant van hem. Daarbij werd zijn kleinzoon een schoonzoon van Sanballat, een Samaritaan (Neh. 13:4-9, 28-29).

Tobias en Sanballat, die het aanvankelijk lieten voorkomen dat zij wilden meehelpen met de herbouw van de muur, ontpopten zich echter als sluwe vijanden van het volk van God. Zij trachten de bouw van de muur juist te verijdelen. Na verloop van jaren werd de deur opengezet voor deze vijanden van Gods volk, en werden zij zelfs in de familiekring opgenomen (Neh. 4 en 6). Uit het verhaal van dit gezin kunnen wij dus belangrijke lessen leren. Eljasib is voor ons het voorbeeld van een priester/huisvader die goed begint, maar later faalt.

Studievragen

- 1. Je kunt beginnen je gezin te beschermen tegen wereldse invloeden. Maar doe geen half werk! Laat als het ware de deur niet op een kier staan. Want daardoor kan het gebeuren dat kinderen van gelovigen zich vermengen met de wereld. Eljasib had de listen en de boze plannen van de satan niet doorzien. Zien wij het?*
- 2. Als gelovigen geen voorraad aan offers verzamelen, met andere woorden: als hun hart niet vol is van de Heere Jezus, dan is er ruimte over in hun hart (en huis). Die ruimte wordt door de vijand van de zielen en van onze kinderen ingevuld!*
- 3. Volhard tot het einde. Waarmee vul jij je hart? Wat en wie haal je in huis? Denk aan het geestelijk welzijn van je kinderen en kleinkinderen!*
- 4. Doorzien we de listen van de satan? Hij kan van een brullende leeuw veranderen in een engel van het licht (1 Petr. 5:8; 2 Kor. 11:13-15).*

DEEL 1 - OVER HET APOSTELSCHAP

Gerard Kramer

Het woord apostel

Het woord apostel (Gr. *apostolos*) betekent 'gezondene', 'gezant'. In Johannes 13:16 vinden we het woord in deze algemene, niet specifiek Bijbelse betekenis: 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: een slaaf is niet groter dan zijn heer, en een gezant niet groter dan hij die hem gezonden heeft'. De belangrijkste Persoon die apostel genoemd wordt, is de Heer Jezus Zelf. In Hebreëen 3:1 staat: 'Daarom, heilige broeders, deelgenoten van [de] hemelse roeping, beschouwt de Apostel en Hogepriester van onze belijdenis, Jezus, die trouw is aan Hem die Hem heeft aangesteld'. Hij is de Enige die ononderbroken en volmaakt de wil heeft gedaan van Hem die Hem aangesteld en gezonden had.

De twaalf

Maar de Heer Jezus had Zijn eigen 'gezondenen' (Gr. *apostoloi*): 'Zoals U Mij in de wereld hebt gezonden, heb ook Ik hen in de wereld gezonden' (Joh. 17:18). De eerste mensen die in deze zeer speciale zin apostelen werden genoemd, waren 'de twaalf' (c.q. 'elf'). Zie in de evangeliën de volgende plaatsen: Matteüs 10:2 (= Luc. 6:13); Marcus 6:30 (= Luc. 9:10); Lucas 17:5; 22:14; 24:10. Zij werden door de Heer Jezus geroepen en uitgezonden: 'En Hij stelde er twaalf aan, <die Hij ook apostelen noemde>, opdat zij bij Hem zouden zijn en opdat Hij hen zou uitzenden om te prediken en om macht te hebben de demonen uit te drijven' (Marc. 3:14-15).

Vissers van mensen door Michael Dudash

Na Judas' dood

Toen de Heer Jezus naar de hemel was teruggekeerd, hebben deze apostelen (Hand. 1:2) nagedacht over de open plaats die in hun midden was ontstaan. Judas was immers gestorven, en zij zagen in dat deze lege plek moest worden opgevuld. Zij handelden in gehoorzaamheid aan Psalm 109:8. Bovendien hadden zij het inzicht dat er *twaalf* getuigen moesten zijn, zoals er ook altijd *twaalf* stammen van Israël werden gezien – waarover zij, naar het woord van de Heer Zelf, in de toekomst zullen oordelen (Matt. 19:28; Jak. 1:1; Openb. 21:12, 14).

Profielschets van een apostel

Het is bijzonder leerzaam te zien welke 'profielschets' zij toen opstelden, waarbinnen de opvolger van Judas moest passen: '*Er moet dan van de mannen die met ons samen kwamen al [de] tijd dat de Heer Jezus onder ons inging en uitging, te beginnen bij de doop van Johannes tot op de dag dat Hij van ons werd opgenomen, één van hen met ons getuige van Zijn opstanding worden*' (Hand. 1:21-22). Zij zochten de kandidaat dus onder de mannen die, evenals de resterende elf, de Heer Jezus zowel in de tijd van Zijn openbare dienst als na Zijn opstanding hadden gezien. Uit deze groep mannen kozen de apostelen vervolgens twee personen, van wie de Heer (via het lot; vgl. Hand. 1:24, 26) ten slotte Matthias aanwees als de nieuwe apostel. Matthias zou voortaan deel uitmaken van de twaalf apostelen (Hand. 1:26). Opmerkelijk is overigens dat we verder niets meer van hem horen!

Samenvattend:

Een apostel was openlijk werkzaam als getuige van de opgestane Heer.

We concluderen nu:

1. *een apostel moest de Heer zowel voor als na Zijn opstanding op aarde hebben gezien;*
2. *een apostel moest door de Heer Zelf zijn geroepen (c.q. aangewezen).*

Van deze twaalf apostelen is in het boek Handelingen verder sprake in hst. 2 vers 37,42,43; hst. 4 vers 33,35,36,37; hst. 5 vers 12,18,29,40; hst. 6:6; hst. 8:1,14; hst. 9:27; hst. 11:1; hst. 15:2,4,6,22,23; hst. 16:4. Als we deze plaatsen onderzoeken, zien we dat de apostelen op gezag van hun Zender het evangelie predikten, gelovigen onderwezen, wonderen en tekenen deden, getuigden van de opstanding van de Heer Jezus, materiële goederen verdeelden, diakenen aanstelden, uitspraak deden in geschillen.

God bevestigde hun getuigenis 'zowel door tekenen als wonderen en allerlei krachten en uitdelingen van [de] Heilige Geest naar Zijn wil' (Hebr.1:4). Daarom stellen we nog een derde kenmerk van een apostel vast:

3. *een apostel verrichtte tekenen en wonderen.*

In het volgende nummer gaan we met dit onderwerp verder. Dan onderzoeken we of en in welke zin Paulus een apostel was, en gaan we in op de vraag of er ook andersoortige apostelen waren. Ten slotte gaan we in op de kwestie van de zgn. apostolische successie, oftewel de vraag of er ook nu nog apostelen zijn.

HET HOOGLIED

DEEL 53 - DE HOOGSTE TAAL VAN DE LIEFDE

Ger de Koning

De bruid wordt opnieuw beschreven

‘Wend uw ogen van Mij af, want zij brengen Mij in verwarring. Uw haar is als een kudde geiten, die neergolft van Gilead. Uw tanden zijn als een kudde schapen die zijn opgekomen uit de wasplaats. Alle werpen zij tweelingen, geen van hen is zonder jongen. Als een opengesprongen granaatappel zijn uw slapen door uw sluier heen’ (Hoogl. 6:5-7).

Als wij naar de Heer Jezus kijken, als ons oog alleen op Hem gericht is, is het alsof onze blik Hem teveel wordt (vs. 5). Als we hersteld zijn in de gemeenschap met Hem, zijn onze ogen meer dan vroeger op Hem gericht. Ze zwerven niet meer van Hem weg naar andere voorwerpen, en we zien dan ‘Jezus alleen’. Het is alsof dit Hem in verwarring brengt. Zo kon Hij Zich verbazen over het geloof van een Syro-Fenicische vrouw. Zij geloofde volhardend in Zijn macht om haar dochter te genezen. Dat ontlokt bij Hem de uitroep: ‘O vrouw, groot is uw geloof!’ (Matt. 15:28).

De bruidegom is onder de indruk van haar hernieuwde toewijding. Dat brengt hem ertoe haar opnieuw te beschrijven vanwege wat zij voor hem betekent.

Hij begint met het haar, wat het symbool van haar toewijding is. Hij ziet daarin dezelfde toewijding aan en afhankelijkheid van hem, zoals hij die eerder heeft beschreven (Hoogl. 4:1b). Het is een herhaling, maar hij ziet dat de bruid nu dieper ervaart wat hij daarmee zegt. Zo is het ook met de gelovige, die na een periode van verslapping in zijn relatie met de Heer opnieuw in gemeenschap met Hem gaat leven.

Ook wat hij van de tanden van de bruid zegt, is een herhaling (vs. 6; Hoogl. 4:2), maar daarmee eveneens niet zinloos. Ook hier vooronderstelt de bruidegom een diepere aanvoeling bij de bruid. In Hoog Lied 4:2 gaat het om ‘*een kudde pasgeschoren [schapen]*’. De nadruk ligt op *pas geschoren*, dit ziet op een pril begin. Hier gaat het om ‘*een kudde schapen*’, wat op volwassenheid ziet. Het spreekt ervan dat de Heer Jezus een verandering waarneemt, die geestelijke groei aantoont. Het gaat bij *tanden* om het eten en vermalen van voedsel, zodat het in het lichaam kan worden opgenomen.

In figuurlijke zin gaat het om het opnemen en verwerken van geestelijk voedsel, waardoor er geestelijke gezondheid is. De ‘*tweelingen*’ duiden op geestelijke evenwichtigheid. De ‘*jongen*’ wijzen erop dat de uitwerking van evenwicht in het geestelijk leven vrucht tot gevolg zal hebben. Als wij gezond geestelijk voedsel eten – dat wil zeggen als wij Gods Woord lezen – weten wij wanneer we iets tot bemoediging of tot vermaning moeten zeggen. We weten ook wanneer we tijd aan ons gezin moeten besteden en wanneer we ergens heen moeten gaan. Op elk terrein van ons leven zullen we de verantwoordelijkheden in het juiste perspectief zien en daaraan voldoen. Het een gaat dan niet ten koste van het ander.

Over de ‘*slapen*’ van de bruid heeft de bruidegom ook eerder gesproken (vs. 7; Hoogl. 4:3b). De slapen spreken van het denken, het gedachteleven. Dit is ‘*als een opengesprongen granaatappel*’, wat wijst op overvloedige vrucht (Ps. 94:19). Die vrucht is te zien in haar toewijding, waarvan haar ‘*sluier*’ spreekt. Als er toewijding aan de Heer is, zal het denken aan Hem ons gedachteleven vullen. De Heer kent onze gedachten. Hij ‘*begrijpt van verre mijn gedachten*’ (Ps. 139:2). Als twee personen van elkaar houden, zijn ze in gedachten steeds met elkaar bezig. Als de liefde verflauwt, verflauwt ook het denken aan elkaar.

Dat geldt voor ons denken aan de Heer Jezus, en ook voor de echtgenoot of echtgenote. Ik moet in mijn gedachten altijd rekening houden met wat mijn vrouw van iets vindt. Zoals ik voor God sta, sta ik ook voor mijn vrouw. Wij zijn een eenheid. Dat geldt bijvoorbeeld ook als de man op zijn werk is en zijn vrouw thuis. Wat de man op zijn werk tegen iemand zegt, moet hij ook tegen zijn vrouw kunnen zeggen. Dit is een bescherming van het huwelijk en tevens een verdieping ervan. In een betrekking van liefde zijn er geen geheimen voor elkaar.

TWEE VRAGEN

DEEL 1 - TWEE VEELZEGGENDE ANTWOORDEN

Peter Cuijpers

Lucas 5:27-39

In bovenstaand Schriftgedeelte stellen de farizeeën en hun wetgeleerden aan de Heer twee vragen. Beide vragen worden door de Heer beantwoord en hebben ook ons veel te zeggen. Nadat Levi gehoor had gegeven aan de roepstem van de Heer Jezus om Hem te volgen, richtte hij voor Hem een grote maaltijd aan in zijn huis. Zijn ex-collega's waren ook voor de maaltijd uitgenodigd. Toen de farizeeën en hun wetgeleerden zagen dat de Heer en Zijn discipelen deel uitmaakten van dit gezelschap, morden zij tegen de discipelen en zeiden:

Waarom eet en drinkt u met de tollenaars en zondaars?

De farizeeën en wetgeleerden waren ontzet dat Jezus met Zijn discipelen aan één tafel zaten met tollenaars en zondaars.

Wij kunnen ons die ontzetting misschien moeilijk voorstellen, maar wat zich voor hun ogen afspeelde was toen uitermate schokkend. Geen zichzelf respecterende rabbi haalde het in zijn hoofd om aan één tafel aan te zitten met tollenaars. Als wij in die tijd hadden geleefd, hadden wij waarschijnlijk net zoals de farizeeën gereageerd; ook wij zouden hierover verontwaardigd zijn geweest. In plaats van zich rechtstreeks tot Jezus te richten, uitten ze hun verontwaardiging tegenover Zijn discipelen. Het gemor hierover was Jezus niet ontgaan. Hun beschuldigende vraag werd dan ook door Hemzelf beantwoord. Hij was niet gekomen om *rechtvaardigen* te roepen, maar *zondaars* (vs. 31-32). De farizeeën en hun wetgeleerden beschouwden zichzelf als rechtvaardigen (vgl. Luc. 18:9), terwijl de tollenaars zich ervan bewust waren dat zij zondaars waren. Zij gaven daarom gehoor aan de roepstem van Johannes de Doper om zich door hem te laten dopen. De farizeeën en wetgeleerden beschouwden zichzelf echter als rechtvaardigen, zij lieten die 'zondaarsdoop' dan ook aan zich voorbijgaan (zie Luc. 7:29-30).

Tollenaars en zondaars waren echter ziek, en als een goede arts bekommerde de Heer Jezus Zich om de zieken. Om 'gezond' te worden, moesten deze zieken zich bekeren. En bij de bekering hoort een nieuwe, gezonde levensstijl. Jezus sprak woorden van genade. Het gaat om twee kanten van die genade. Allereerst moet men de genade *aanvaarden*. Jezus roept zondaars, en dit zijn mensen die het bij God verbruid hebben. En toch roept Hij hen bij Zich. Hij zoekt ze op waar ze zijn, en Hij betoont hun Zijn liefde en vergeving.

Dat is de ene kant van de genade. De andere kant zouden we de *vernieuwende* genade van Jezus kunnen noemen.

Want als Jezus de zondaars aanneemt, doet Hij dat niet om hen onveranderd te laten; dan zouden de 'zieken' immers ziek blijven. Nee, Hij spoort hen aan een nieuw leven te beginnen. Hij roept de zondaars op zich te *bekeren*. Het Griekse woord voor bekering is hier *metanoia* – wat te maken heeft met nieuwe gedachten en een nieuwe gezindheid. 'Meta' (met of na); 'noia' (denken). Bekering is dus niet alleen omkeer, maar het is vooral een nieuwe richting van denken en leven. Het nieuwe leven is geen geschenk dat wij passief in ontvangst nemen. Nee, het is iets waarin wij actief betrokken zijn. Maar juist in die betrokkenheid, die participatie, zit ook een valkuil. De valkuil is dat we het nieuwe leven dat we door genade hebben ontvangen, met behulp van *oude* vormen proberen op te tuigen en te realiseren.

Toen de farizeeën Jezus en Zijn discipelen zagen eten en drinken, kwam een nieuwe vraag bij hen naar boven. Zoals we overdacht hebben, ging de eerste vraag over Zijn vrijmoedige omgang met tollenaars en zondaars. De tweede vraag gaat over de geestelijke staat van Zijn discipelen:

De discipelen van Johannes vasten dikwijls en doen hun gebeden, en zo ook die van de farizeeën, maar die van U eten en drinken.

Het is duidelijk wat er achter deze vraag schuilging. Als Jezus zo'n verdiepende boodschap bracht, was de nieuwe levensstijl van Zijn discipelen daarvan dan de passende vrucht? Als de Heer werkelijk zo godvrezend was, dan mochten Hij en Zijn discipelen toch wel wat meer ernst vertonen!

Sinds de ballingschap was het vasten een belangrijke traditie onder de Joden. De farizeeën vastten twee dagen in de week, terwijl men maar één dag per jaar strikt genomen moest vasten, en wel op de Grote Verzoendag. Voor de farizeeën was het vasten een gelegenheid om te tonen dat ze ernst maakten met hun geloof. En deze vertoning mocht zelfs iedereen zien (Matt. 6:16-18).

Welnu: als het volgen van Jezus betekent dat je een nieuw leven begint, hoe ziet zo'n nieuw leven er dan uit? De farizeeën en wetgeleerden hadden er blijkbaar een heel helder beeld van: een nieuw leven hield in dat je heel serieus met de wet, de overleveringen en de tradities omging om zo een heilig leven te leiden. Voor de farizeeën en de wetgeleerden was dit een leven waarin oude vormen zoveel mogelijk beoefend moesten worden, een leven dus van stipte en serieuze wetsbetrachting. En laten we eerlijk zijn: ook discipelen van de Heer Jezus lopen het gevaar het nieuwe leven op zo'n wettische manier in te vullen. Reformatorische broeders hebben bijvoorbeeld hoog in het vaandel staan dat de wet gegeven is als regel voor onze dankbaarheid. Calvijn onderscheidt drie functies van de wet: tot kennis van zonde, als richtlijn voor het publieke leven, en als richtlijn voor het leven van dankbaarheid van de christen. In de Heidelbergse Catechismus komt dat ook naar voren. De kennis van de zonde (de ellende) staat in zondag 2, terwijl de wet in het kader van de dankbaarheid in de zondagen 32 tot 44 wordt behandeld.

Dit klinkt heel aannemelijk, maar dit is toch niet wat de Heer Jezus voor ogen heeft. Bij het nieuwe leven heeft Hij

iets heel anders voor ogen, en dat maakt Hij aan de hand van drie beelden duidelijk.

Het eerste beeld

'Zeg nu zelf', zegt Jezus tegen Zijn opponenten: 'Julie kunnen toch niet verlangen dat de bruiloftsgasten vasten zolang de bruidegom bij hen is?' Nee, dat kun je inderdaad niet verlangen! Zolang de bruidegom erbij is, is het feest. En bij een bruiloftsfeest hoort eten en drinken, terwijl vasten toch vooral een uiting van droefenis is. De tijd van vasten zou later komen, als de bruidegom bij hen zou worden weggenomen.

Aan welke tijd denkt de Heere Jezus hier? Er zijn christenen die nogal krampachtig omgaan met het woord *vreugde*. Zij geloven dat de tijd van 'vasten' is ingegaan na de hemelvaart van de Heer Jezus en duurt tot Zijn wederkomst, dus de periode waarin wij leven. Toen de Heere Jezus deze woorden uitsprak, was de gemeente – de hemelse bruid – nog niet in beeld. De bruid wordt hier zelfs niet vermeld. De Heer zegt dat er voor de bruiloftsgasten geen sprake

kon zijn van vasten, zolang de Bruidegom, de Messias, bij hen was. Deze bruid waarvoor de Heer was gekomen, was niet de gemeente, maar het overblijfsel van Israël. Als de Bruidegom echter weggenomen zou worden, dan zouden de bruiloftsgasten vasten. Het ongelovige Israël heeft de Messias laten kruisigen. Om in de gelijkenis te blijven: Israël had haar bruidegom, de Messias, afgewezen en verworpen (zie o.a. Joh. 1:11). De tijd van Zijn lijden en sterven op het kruis tot aan de opstanding, was de periode dat de bruiloftsgasten (de discipelen) zouden vasten. Dus een korte tijd, geen lange periode waarin christenen zich schuldig zouden moeten voelen omdat hun leven met de Heer een feest is. Jezus is niet in het graf gebleven. Hij leeft, en Hij komt spoedig om ons tot Zich te nemen (Joh. 14:1-3). Is dit geen reden om ons te verblijden? Het nieuwe leven met de Heer heeft een feestelijk karakter, en dat mag best tot uitdrukking komen (vgl. Luc. 15:11-25). Laten we oppassen voor de houding die zo kenmerkend was voor de oudste zoon (Luc. 15:25-32). Die houding doet namelijk geen recht aan de genadetijd waarin wij leven.

Zeven kenmerken van christenen

volgens 1 Petrus 3:8-9

1. En ten slotte, weest allen eensgezind (Gr. homophron = eendrachtig, gelijkgezind).

2. medelijdend (Gr. sumpathes = meevoelend, samenlijdend).

3. vol broederlijke liefde (Gr. philadelphos = broeders en zusters liefhebbend).

4. barmhartig, ontfermend, of welgezind (Gr. eusplagchnos = met gezonde ingewanden = met innerlijke barmhartigheid).

5. vriendelijk, goedaardig, of nederig (Gr. philophron, of tapeinophron).

6. en vergeldt niet kwaad met kwaad (Gr. kakon), of scheidt niet met scheiden (Gr. bidoria).

7. maar zegent (Gr. eulogeo = goede dingen spreken) integendeel, omdat u geroepen bent zegen te erven.